

Hoe bereken je het rendement van jeugdhulp?

HeadsUP ontwikkelt instrument

Effectieve jeugdhulp zet kinderen voor de rest van hun leven op een ander, beter, spoor, dat weten we. Met die woorden heette RUG-econoom en HeadsUP onderzoeksleider Jochen Mierau de ruim zestig deelnemers aan de kick-off van HeadsUP op 16 december welkom.

Een kind dat gelukkig en gezond opgroeit kost de samenleving minder en levert als volwassene een grotere bijdrage aan diezelfde samenleving. Maar om wat voor bedragen gaat het daarbij eigenlijk, en hoeveel hebben we er voor over om een kind gelukkig en gezond te laten opgroeien?

Anders gezegd, hoe bepaal je het rendement van de investering van jeugdhulp, oftewel de return on investment (ROI)? Dat is waar het onderzoeksprogramma HeadsUP zich de komende jaren op gaat richten.

Kosten koppelen aan welbevinden

Om het rendement van jeugdhulp te bepalen heb je meetinstrumenten nodig die de kosten van de investering koppelen aan het welbevinden (bijvoorbeeld uitgedrukt in QALYs: extra levensjaren in goede gezondheid). Met deze methode kun je gaan bepalen welke kosten gemoeid zijn met het bereiken van, bijvoorbeeld, een bepaald aantal extra QALYs, als samenleving, als gemeente en als jeugdhulpinstelling. Hoogleraar Health Technology Assessment Erik Buskens gaf hierover uitleg. Bekijk [hier](#) de dia's waarmee hij zijn betoog illustreerde.

Dilemma gemeenten

Onderzoeker Annabeth Groenman liet aan de hand van [grafieken](#) zien hoe verschillend de levens verlopen van kinderen met psychische problemen die wel of geen goede hulp krijgen. Er zijn nog maar weinig onderzoeken gedaan naar de kosteneffectiviteit van jeugdhulp, en vaak zijn dan ook nog alleen kortetermijnuitskomsten gemeten. Terwijl de opbrengsten juist ook op de langere termijn zichtbaar worden. Daarmee komt overigens een dilemma voor gemeenten aan het licht, namelijk: hoe verenig je de kortetermijnopdracht van gemeenten ('Bezuinig op de jeugdhulp') met dit langetermijndoel van onderzoek: door vroegtijdig goede hulp te bieden voorkom je veel problematiek bij volwassenen.

Bestaande instrumenten niet bruikbaar

Er bestaan al diverse instrumenten voor economische evaluatie, maar die zijn niet bruikbaar voor de jeugdhulp, legde Jochen Mierau uit (bekijk [hier](#) zijn presentatie). Bij jeugdhulp zijn veel kosten bijvoorbeeld niet rechtstreeks, zoals bij somatische zorg. Ook is het welbevinden van jonge kinderen moeilijker te meten dan bij volwassenen en zijn psychische problemen vaker cyclisch dan somatische problemen.

Kritische meedenkers gezocht

HeadsUP gaat instrumenten ontwikkelen die wel bruikbaar zijn voor de jeugdhulp, door verschillende modellen voor economische evaluatie samen te voegen tot één nieuw model. Onderzoekers Roel Freriks en Hermien Dijk legden uit hoe ze dat gaan doen en welke data ze daarbij gaan gebruiken (bekijk hun presentatie [hier](#)).

Ze hebben echter meer nodig dan alleen modellen en data: namelijk kritische meedenkers uit het veld. Dat is de

reden dat HeadsUP zoekt naar gemeenten, jeugdzorginstellingen en liefst ook zorgverzekeraars die willen participeren in het onderzoeksprogramma. Niet alleen met subsidies, maar evenzeer met data en inzichten!

Kosten zelf schatten

Psychiater en Accare-bestuurder Peter Dijkshoorn maakte na de pauze concreet wat goede zorg oplevert, ook in geld uitgedrukt. Hij legde uit hoe behandelingen voor bijvoorbeeld angst en trauma steeds beter worden door het doorvoeren van resultaten van onderzoek. Belangrijk daarbij is dat die kennis over verbeterde behandelingen breed verspreid wordt onder hulpverleners, benadrukte hij, want te vaak worden nog methoden gebruikt waarvan al bewezen is dat ze niet werken.

Vervolgens liet hij de aanwezigen zelf een schatting maken van de kosten die uitgespaard worden als een kind op tijd de juiste hulp krijgt en daardoor niet blijft zitten, een baan krijgt die bij zijn niveau aansluit en geen therapie nodig heeft. Bekijk [hier](#) zijn presentatie.

Gefundeerde besluiten nemen

Dit leverde de nodige discussie op, precies zoals de bedoeling was. Want natuurlijk kan een kind over zijn problemen heengroeien, en natuurlijk kan een betrokken juf ook veel betekenen. En natuurlijk wordt de toolkit die HeadsUP gaat opleveren geen toverdoos waar de oplossingen uit tevoorschijn springen.

Maar als alle relevante partijen betrokken zijn bij de totstandkoming van de toolkit, dan kunnen beleidsmakers in

ieder geval een stuk beter gefundeerde besluiten nemen over investeringen in jeugdhulp dan nu, aldus Erik Buskens.

Jochen Mierau voegde daaraan toe: 'Laten we met z'n allen kijken wat we nu kunnen doen. En daarna hoe we het volgend jaar beter kunnen doen, en het jaar daarna nog beter!'

Verder praten

HeadsUP bekijkt graag met u op welke manier uw organisatie zou kunnen deelnemen. Belangstelling om eens verder te praten over de mogelijkheden? Neem contact op met projectleider John Kuin: 06 25009104 of headsup@rug.nl.

headsUP